

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΣΑΒΒΑΤΟ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΑ

Ενδεικτικές απαντήσεις

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α. Αποπνικτικά ή στραγγαλιστικά ονομάζονται τα πηνία τα οποία αποκόπτουν τις υψηλές συχνότητες.
  - β. Η στιγμιαία ισχύς σε ωμική αντίσταση μεταβάλλεται περιοδικά με την ίδια συχνότητα με αυτή της τάσης και του ρεύματος.
  - γ. Ένας απλός σταθεροποιητής μπορεί να κατασκευαστεί με τη χρήση μίας διόδου Zener.
  - δ. Ο ουδέτερος αγωγός σε ένα αλληλένδετο τριφασικό σύστημα μπορεί να κατασκευαστεί με αγωγό ίδιας ή μικρότερης διατομής σε σχέση με τους αγωγούς φάσης.
  - ε. Τα βολτόμετρα και τα αμπερόμετρα στο εναλλασσόμενο ρεύμα μετρούν στιγμιαίες τιμές.

Μονάδες 15

Απάντηση:

α. ΣΩΣΤΟ	σελ. 365
β. ΛΑΘΟΣ (...με διπλάσια συχνότητα από αυτή...)	σελ. 387
γ. ΛΑΘΟΣ (...Zener και μία αντίσταση.)	σελ. 470
δ. ΣΩΣΤΟ	σελ. 430
ε. ΛΑΘΟΣ (...μετρούν ενεργές τιμές.)	σελ. 349

A2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε, στ της στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Εφαπτομένη της διαφοράς φάσης μεταξύ τάσης και ρεύματος σε κύκλωμα RL παράλληλα	α. $3 \cdot U_{\kappa} \cdot I_{\kappa} \cdot \text{συν}\varphi$
2. Στιγμιαία τιμή έντασης	β. $\sqrt{S^2 - P^2}$
3. Συνολική πραγματική ισχύς σε τριφασικό σύστημα	γ. $\frac{I_L}{I_R}$
4. Μέγιστη τιμή τάσης σε επαγωγική αντίδραση	δ. $\omega L \cdot I_0$
5. Άεργος ισχύς	ε. $\frac{I_L}{I}$
	στ. $I_0 \cdot \eta\mu\varphi$

Μονάδες 10

Απάντηση:

1. γ	σελ. 278 Α.Η.Κ.
2. στ	σελ. 344
3. α	σελ. 442
4. δ	σελ. 365
5. β	σελ. 398

ΘΕΜΑ Β

B1. Τι ονομάζεται κύκλος και τι περίοδος σε μία περιοδική μεταβαλλόμενη κυματομορφή (μον. 6); Με ποιο γράμμα συμβολίζεται η περίοδος και ποια είναι η βασική μονάδα μέτρησης της περιόδου (μον. 2);

Μονάδες 8

Απάντηση:

Το τμήμα της περιοδικής μεταβολής ... γράμμα Τ και μετριέται σε s.

σελ. 336

B2. Σε έναν πυκνωτή χωρητικής αντίδρασης $X_c = 40\Omega$ εφαρμόζεται εναλλασσόμενη τάση στιγμιαίας τιμής $u = 120\eta\mu(\omega t - 20^\circ)\text{V}$. Να γράψετε την εξίσωση της στιγμιαίας τιμής της έντασης του ρεύματος που διαρρέει τον πυκνωτή.

Μονάδες 8

Απάντηση:

$$u = 120 \cdot \eta\mu(\omega \cdot t - 20^\circ) \equiv U_o \cdot \eta\mu(\omega \cdot t + \phi_{ou}) \text{ [V]}, \text{ άρα: } U_o = 120 \text{ V και } \phi_{ou} = 20^\circ$$

$$i = I_o \cdot \eta\mu(\omega \cdot t + \phi_{oi}) = \frac{U_o}{X_c} \cdot \eta\mu(\omega \cdot t + \phi_{ou} + 90^\circ)$$

$$\Rightarrow i = \frac{120}{40} \cdot \eta\mu(\omega \cdot t - 20^\circ + 90^\circ) = 3 \cdot \eta\mu(\omega \cdot t + 70^\circ) \text{ [A]}$$

B3. α) Σε τριφασικό σύστημα συνδεσμολογίας αστέρα με ουδέτερο τι ονομάζεται φασική τάση και τι πολική τάση (μον. 6);

β) Ποια σχέση συνδέει την πολική με τη φασική τάση σε συνδεσμολογία αστέρα (μον. 3);

Μονάδες 9

Απάντηση:

- Με την παράλληλη καλλιέργεια ... πουλιά και με ειδικές φωλιές. σελ. 144-145 Β.Γ.

ΘΕΜΑ Γ

Κύκλωμα σειράς αποτελείται από ωμική αντίσταση $R = 12\Omega$ και ιδανικό πυκνωτή με χωρητική αντίδραση $X_c = 16\Omega$. Το κύκλωμα τροφοδοτείται από πηγή εναλλασσόμενης τάσης $u = 240\sqrt{2}\eta\mu(32\pi t)\text{V}$.

Να υπολογίσετε:

Γ1. Τη σύνθετη αντίσταση Z του κυκλώματος.

Μονάδες 4

Απάντηση:

$$u = 240 \cdot \sqrt{2} \cdot \eta\mu(32 \cdot \pi \cdot t) \equiv U_o \cdot \eta\mu(2 \cdot \pi \cdot f \cdot t) \text{ [V]} \quad \text{άρα: } U_o = 240 \cdot \sqrt{2} \text{ V , } f = 16 \text{ Hz}$$

$$Z^2 = R^2 + X_c^2 \Leftrightarrow Z = \sqrt{R^2 + X_c^2} = \sqrt{12^2 + 16^2} = \sqrt{144 + 256} = \sqrt{400} = 20 \Omega$$

Γ2. Την ενεργό τιμή I της έντασης του ρεύματος που διαρρέει το κύκλωμα.

Μονάδες 4

Απάντηση:

$$I = \frac{U}{Z} = \frac{\frac{U_0}{\sqrt{2}}}{Z} = \frac{U_0}{Z \cdot \sqrt{2}} \Rightarrow I = \frac{240 \cdot \sqrt{2}}{20 \cdot \sqrt{2}} = 12 \text{ A}$$

Στη συνέχεια, διατηρώντας την ίδια τάση τροφοδοσίας u , προστίθεται σε σειρά ιδανικό πηνίο και το κύκλωμα έρχεται σε κατάσταση συντονισμού με ζώνη διέλευσης $\Delta f = 12 \text{ Hz}$.

Να υπολογίσετε:

Γ3. Τη σύνθετη αντίσταση Z' και το ρεύμα I' .

Μονάδες 6

Απάντηση:

Λόγω συντονισμού και του ότι το πηνίο είναι ιδανικό ($R_L = 0 \Omega$), ισχύει: $Z' \equiv R = 12 \Omega$

$$I' = \frac{U}{Z'} = \frac{\frac{U_0}{\sqrt{2}}}{Z'} = \frac{U_0}{Z' \cdot \sqrt{2}} \Rightarrow I' = \frac{240 \cdot \sqrt{2}}{12 \cdot \sqrt{2}} = 20 \text{ A}$$

Γ4. Τη συχνότητα συντονισμού f_0 .

Μονάδες 3

Απάντηση:

Λόγω ότι ο συντονισμός επήλθε με την ίδια τάση τροφοδοσίας, ισχύει: $f_0 \equiv f = 16 \text{ Hz}$

Γ5. Τις πλευρικές συχνότητες f_1, f_2 .

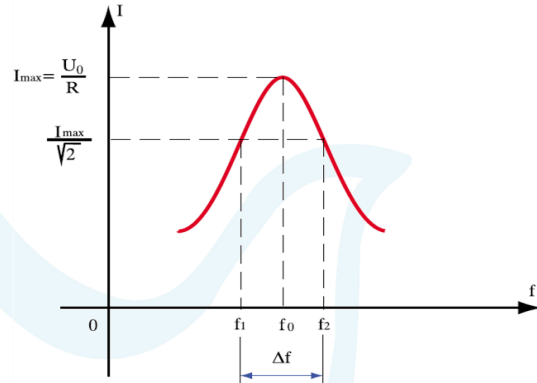
Μονάδες 8

Απάντηση:

Επειδή οι πλευρικές συχνότητες f_1, f_2 στη καμπύλη συντονισμού ισαπέχουν από τη συχνότητα συντονισμού f_0 λόγω συμμετρίας γύρω από τη συχνότητα f_0 , θα ισχύει:

$$\left\{ \begin{array}{l} f_0 - f_1 = f_2 - f_0 = \frac{\Delta f}{2} \\ \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} f_1 = f_0 - \frac{\Delta f}{2} \\ f_2 = f_0 + \frac{\Delta f}{2} \end{array} \right. \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} f_1 = 16 - \frac{12}{2} = 16 - 6 = 10 \text{ Hz} \\ f_2 = 16 + \frac{12}{2} = 16 + 6 = 22 \text{ Hz} \end{array} \right.$$

ΘΕΜΑ Δ

Συμμετρικός τριφασικός καταναλωτής σε συνδεσμολογία τριγώνου τροφοδοτείται από τριφασικό δίκτυο πολικής τάσης $U_\pi = 200\text{V}$ και συχνότητας $f = \frac{25}{\pi}\text{Hz}$. Σε κάθε φάση ο καταναλωτής εμφανίζει σύνθετη αντίσταση $Z = 50\Omega$, με επαγωγικό συντελεστή ισχύος $\cos\phi = 0,8$ (ημφ = 0,6).

Να υπολογίσετε:

Δ1. Το ρεύμα γραμμής $I_{\nu\rho}$.

Μονάδες 5

Απάντηση:

$$I_{\nu\rho} = \sqrt{3} \cdot I_z = \sqrt{3} \cdot \frac{U_\pi}{Z} \Rightarrow I_{\nu\rho} = \sqrt{3} \cdot \frac{200}{50} = 4 \cdot \sqrt{3} \text{ A}$$

Δ2. Την πραγματική ισχύ P και την άεργο ισχύ Q του τριφασικού καταναλωτή.

Μονάδες 6

Απάντηση:

$$P = \sqrt{3} \cdot U_n \cdot I_{\nu\phi} \cdot \cos\phi \Rightarrow P = \sqrt{3} \cdot 200 \cdot 4 \cdot \sqrt{3} \cdot 0,8 = \sqrt{3}^2 \cdot 640 = 3 \cdot 640 = 1.920 \text{ W}$$

$$Q = \sqrt{3} \cdot U_n \cdot I_{\nu\phi} \cdot \eta\mu\phi \Rightarrow Q = \sqrt{3} \cdot 200 \cdot 4 \cdot \sqrt{3} \cdot 0,6 = \sqrt{3}^2 \cdot 480 = 3 \cdot 480 = 1.440 \text{ Var}$$

Για τον περιορισμό της άεργου ισχύος συνδέουμε στον καταναλωτή τρεις πυκνωτές σε συνδεσμολογία τριγώνου. Η χωρητικότητα του κάθε πυκνωτή είναι $C = 100\mu\text{F}$.

Να υπολογίσετε:

Δ3. Τη χωρητική αντίδραση X_c και την άεργο ισχύ Q_c του κάθε πυκνωτή αντιστάθμισης.

Μονάδες 8

Απάντηση:

$$X_c = \frac{1}{\omega \cdot C} = \frac{1}{2 \cdot \pi \cdot f \cdot C} \Rightarrow X_c = \frac{1}{2 \cdot \pi \cdot \frac{25}{\pi} \cdot 100 \cdot 10^{-6}} = \frac{10^6}{50 \cdot 100} = \frac{1.000.000}{5.000} = 200 \Omega$$

$$Q_c = U_c \cdot I_c = U_c \cdot \frac{U_c}{X_c} = \frac{U_c^2}{X_c} = \frac{U_n^2}{X_c} \Rightarrow Q_c = \frac{200^2}{200} = 200 \text{ Var}$$

Δ4. Τη συνολική άεργο ισχύ $Q_{\text{coλ}}$ της αντιστάθμισης και την τελική άεργο ισχύ Q_T του τριφασικού καταναλωτή.

Μονάδες 6

Απάντηση:

$$Q_{\text{coλ}} = 3 \cdot Q_c \Rightarrow Q_{\text{coλ}} = 3 \cdot 200 = 600 \text{ Var}$$

$$Q_T = Q - Q_{\text{coλ}} \Rightarrow Q_T = 1.440 - 600 = 840 \text{ Var}$$